

Sygn. akt III Ko 100/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział III Karny

w składzie:

przewodniczący: SSO Daniel Strzelecki

protokolant: Ewa Król

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze: Dariusza Kończyka

po rozpoznaniu w dniach 23 listopada 2015r. i 11 lutego 2016r.

sprawy z wniosku W. S.

syna J. i I. z domu J.

urodzonego dnia (...) w Z.

o odszkodowanie za niesłuszne ukaranie

I. na podstawie art. 114§1 k.p.s.w. wniosek W. S. oddala;

II. na podstawie art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982r. prawo o adwokaturze w zw. z §14 ust. 6 w zw. z §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. K. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu kwotę 144zł oraz dalsze 33,12zł tytułem podatku od towarów i usług;

III. na podstawie art. 115§3 zd. 2 k.p.s.w. stwierdza, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. S. zażądał zasądzenia na swoją rzecz od Skarbu Państwa kwoty 5.000zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 czerwca 2015r. do dnia zapłaty za niesłuszne ukaranie wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie sygn. akt II K 376/14.

Uzasadniając wniosek W. S. wskazał, że wnioskiem o ukaranie Komisariatu I Policji w J. obwiniono go o czyn z art. 51§2 k.w., którego miał się dopuścić w dniu 31 lipca 2013r. na (...) w J., jak i że wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie sygn. akt II W 376/14 uznano go winnym tego wykroczenia i skazano na karę grzywny i karę 30 aresztu, przy czym wykonanie tej ostatniej kary warunkowo zawieszono na 1 rok. Podniósł on też, że na skutek wiedzionej od tego wyroku apelacji wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 28 maja 2015r. w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15 zaskarżony wyrok zmieniono przez przyjęcie, że zachowanie wnioskodawcy zostało podjęte w obronie koniecznej w rozumieniu art. 15 k.w. w odparciu bezpośredniego zamachu na jego nietykalność cielesną, gdzie jego życie i zdrowie było bezpośrednio zagrożone i uniewinniono go od popełnienia tego czynu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Wnioskiem o ukaranie Komendy Miejskiej Policji – Komisariatu I Policji w J. z dnia 4 lutego 2014r. obwiniono W. S. o to, że:

1. w dniu 31 lipca 2013r. około godz. 13:40 w J. przy ul. (...) na terenie targowiska będąc pod wpływem alkoholu poprzez głośne krzyki i używanie słów wulgarnych zakłócił porządek publiczny i spokój S. S. i nieokreślonej grupie osób, tj. o czyn z art. 51§2 k.w.;

2. w dniu 31 lipca 2013r. w godz. 17:30 – 18:30 w J. przy ul. (...) na terenie Szpitala Wojewódzkiego będąc pod wpływem alkoholu poprzez głośne krzyki i używanie słów wulgarnych zakłócił porządek publiczny i spokój S. K., S. A., G. M., tj. o czyn z art. 51§2 k.w.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie sygn. akt II W 376/14 Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze

I. uznał obwinionego W. S. za winnego popełnienia czynów:

1. opisanego wyżej w pkt. 1, tj. wykroczenia z art. 51§2 k.w.;

2. opisanego wyżej w pkt. 2, tj. wykroczenia z art. 51§2 k.w. w zw. z art. 9§1 k.w.

i za to na podstawie art. 51§2 k.w. w zw. z art. 9§2 k.w. wymierzył mu karę 30 dni aresztu,

II. na mocy art. 42§1 i 2 k.p.s.w. wykonanie orzeczonej kary aresztu zawiesił obwinionemu na okres próby wynoszący 1 rok;

III. na podstawie art. 118§1 k.p.s.w. w zw. z §1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył mu opłatę w wysokości 30zł.

/Dowód: zeznania W. S. k. 263, wnioski o ukaranie w postępowaniu zwyczajnym Komendy Miejskiej Policji – Komisariatu I Policji w J. z dnia 4 lutego 2014r. w sprawie sygn. RSOW 13/2014 k. 19-20, wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie sygn. akt II W 376/14 k. 97/

Na skutek wywiedzionej przez W. S. apelacji od tego wyroku Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 28 maja 2015r. w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15:

I. zmienił zaskarżony wyrok wobec obwinionego w ten sposób, że:

1. w pkt. I części dyspozytywnej:

- ustalił, iż zachowanie obwinionego opisane wyżej w pkt. 2 zostało podjęte w obronie koniecznej w rozumieniu art. 15 k.w. w odparciu bezpośredniego i bezprawnego zamach na jego nietykalność cielesną i uniewinnił go od popełnienia tego czynu,

- na podstawie art. 51§2 k.w. za przypisany mu czyn opisany w pkt. 1 części wstępnej wyroku wymierzył karę 15 dni aresztu;

2. w pkt. II części dyspozytywnej obniżył okres warunkowego zawieszenia wykonania kary aresztu do 6 miesięcy;

3. w pkt. III części dyspozytywnej zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów postępowania przed Sądem I instancji,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,

III. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. D. – S. kwotę 516zł w tym 96,60zł tytułem podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony obwinionego z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwolnił obwinionego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

/Dowód: zeznania W. S. k. 263, wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 28 maja 2015r. w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15 k. 158/

Od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 28 maja 2015r. w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15 nie została wywiedziona kasacja, a postępowanie Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt II W 376/14, które zostało zakończone w/w wyrokiem Sądu Okręgowego, nie zostało wznowione.

/Dowód: zeznania W. S. k. 263, opinia adw. P. D. z dnia 28 października 2015r. w sprawie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu o sygn. akt II Ako 94/15 k. 252-256/

Sąd zważył co następuje.

Wniosek W. S. o odszkodowanie za niesłuszne jego ukaranie nie zasługiwał na uwzględnienie.

Chociaż W. S. nie wskazał podstawy prawnej dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia, tym niemniej jednoznacznie oznaczył osnowę faktyczną zgłoszonego żądania. Wywiódł on przecież, że zasądzenia kwoty 5.000zł wraz z należnościami ubocznymi domaga się z powodu jego niesłusznego ukarania wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt II W 376/14, który następnie zmieniono wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15. Wnioskodawca opierał zatem bezsprzecznie żądanie odszkodowawcze na treści art. 114§1 k.p.s.w., który stanowi, że obwinionemu, który w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania został następnie uniewinniony albo wobec którego umorzono postępowanie wskutek okoliczności nieuwzględnionych we wcześniejszym postępowaniu, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłą z wykonania względem niego w całości lub części kary lub środka karnego, których nie powinien był ponieść.

Już pobieżna analiza tego unormowania wskazywała na to, że zgłoszone przez W. S. żądanie nie mogło zostać uwzględnione i to z dwóch zupełnie zasadniczych powodów.

Po pierwsze, W. S. wprost w toku postępowania jurysdykcyjnego przyznał, że nie została wywiedziona kasacja od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15, a postępowanie Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w sprawie o sygn. akt II W 376/14, które zostało zakończone przywołanym wyrokiem, nie zostało dotychczas wznowione. To zaś oznaczało, że nie zaktualizowała się w niniejszym postępowaniu podstawowa przesłanka, od której ustawodawca uwarunkował możliwość skutecznego ubiegania się o odszkodowanie za niesłuszne ukaranie w sprawach o wykroczenia. Rzecz bowiem w tym, że wnioskodawca nie został ani uniewinniony, ani też nie umorzono wobec niego postępowania w wyniku kasacji lub wznowienia postępowania, a tylko uniewinnienie ukaranego lub umorzenie wobec niego postępowania spowodowane uwzględnieniem jednego z tych nadzwyczajnych środków zaskarżenia, aktualizuje roszczenie z art. 114§1 k.p.s.w. – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2009r., WK 25/09, OSNwSK 2009/1/2587; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 lipca 2014r., II AKa 176/14, Legalis nr 1047082; T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz, Dom Wydawniczy ABC, 2002, teza 1 do art. 114 k.p.s.w.

Po wtóre i to już tylko na marginesie zauważyć należało, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt VI Ka 93/15 nie uniewinniono W. S. od popełnienia obu przypisanych mu wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt II W 376/14 wykroczeń, lecz tylko od jednego z nich, a mianowicie tego, który został opisany w pkt. 2 części dyspozytywnej tego ostatniego orzeczenia. To zaś oznaczało, że wyrok Sądu I instancji został skorygowany na etapie postępowania apelacyjnego, a więc, gdy orzeczenie to nie korzystało jeszcze z

przymiotu prawomocności. Z uwagi zatem na fakt, że w postępowaniu zainicjowanym przeciwko W. S. wnioskiem o ukaranie w sprawie RSOW 13/2014, przedmiotem osądu były dwa realnie zbiegające się wykroczenia, to wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, stosownie do brzmienia art. 9§2 k.w., wymierzono wnioskodawcy jedną tylko karę. Z przyczyn najzupełniej oczywistych nie mogło zatem dojść do wykonaniu wymierzonej mu kary aresztu za czyn zabroniony, od którego został następnie uniewinniony.

Co więcej, wobec W. S. bezsprzecznie nie wdrożono do wykonania wymierzonej mu prawomocnie wyrokiem Sądu ad quem z dnia 28 maja 2015r. kary 15 dni aresztu. Sankcja ta została bowiem orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i nie zarządzono jej wykonania. Jeżeli zatem w tym kontekście dostrzeże się to, że w treści art. 114§1 k.p.s.w. ustawodawca zastrzegł, że odszkodowanie powinno być konsekwencją wykonania względem ukaranego w całości lub części kary, to pieniężny ekwiwalent związany z ewentualnymi dolegliwościami wynikającymi z orzeczenia wobec ukaranego warunkowego zwieszenia wykonania kary aresztu, nie mógł być dochodzony w trybie tego unormowania – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011r., II KK 107/11, LEX nr 847136.

Z tych wszystkich powodów, stosownie do brzmienia art. 114§1 k.p.s.w., wniosek W. S. oddalono.

Na podstawie natomiast art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982r. prawo o adwokaturze w zw. z §14 ust. 6 w zw. z §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. K. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej W. S. z urzędu kwotę 144zł oraz dalsze 33,12zł tytułem podatku od towarów i usług.

Zgodnie z brzmieniem art. 115§3 zd. 2 k.p.s.w. stwierdzono zaś, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.